U skladu sa članom 10. i 47. Zakona o osiguranju FBIH (Sl. novine FBiH br 23/17 i 103/21) i članom 54. tačka n) Statuta osiguravajućeg društva "Euros osiguranje" a.d. Banja Luka (prečišćeni tekst) od 20.05.2024. godine, broj notarske potvrde OPU-1954/2024, a na osnovu saglasnosti Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine broj 02-07.5-04-456-5/24 od 24.06.2024. godine Upravni odbor Euros osiguranja a.d. Banja Luka na jedanaestoj (11.) redovnoj sjednici održanoj 03.07.2024. godine donosi slijedeće:

OPŠTE USLOVE ZA OSIGURANJE IMOVINE OD POŽARA I ELEMENTARNIH NEPOGODA

UVODNE NAPOMENE

(1) Ovi uslovi primjenjuju se na osiguranje imovine, osim na one vrste osiguranja imovine u kojima se izričito isključuje njihova primjena.

(2) U ovim uslovima znači:

1) "Osiguravač" - društvo za osiguranje sa kojim je zaključen ugovor o osiguranju;

2) "Ugovarač osiguranja" - lice koje sa osiguravačem zaključi ugovor o osiguranju;

3) "Osiguranik" - lice čija je imovina osigurana i kome pripadaju prava iz osiguranja;

4) "Premija" - iznos koji se plaća za osiguranje po ugovoru o osiguranju;

5) "Suma osiguranja" - iznos na koji je imovina odnosno imovinski interes osiguran, ako iz sadržaja ugovora o osiguranju ne proizlazi što drugo;

6) "Polisa" - isprava o ugovoru o osiguranju;

7) "List pokrića" - potvrda koja privremeno zamjenjuje polisu.

8) "Prateći rizici" - rizici koji se uzimaju u pokriće pod slijedećim uslovima:

a) povezani sa glavnim rizikom,

b) povezani sa predmetom koji je pokriven od glavnog rizika,

c) navedeni na polisi kojom se osigurava glavni rizik.

OPŠTE ODREDBE

Zaključenje ugovora o osiguranju

Član 1.

(1) Ugovor o osiguranju imovine može zaključiti lice koje ima interes da se ne dogodi osigurani slučaj, pošto bi inače pretrpjelo neki materijalni gubitak.

(2) Ugovor o osiguranju zaključuje se na osnovu usmene ili pismene ponude, a zaključen je kad ugovarači potpišu polisu osiguranja ili list pokrića.

Usmena ponuda učinjena osiguravaču za zaključenje ugovora o osiguranju ne obavezuje ni ponuđača ni osiguravača.

Pismena ponuda učinjena osiguravaču za zaključenje ugovora o osiguranju vezuje ponuđača, ako on nije odredio kraći rok, za vrijeme od osam dana od dana kada je ponuda prispjela osiguravaču.

Ako osiguravač u tom roku ne odbije ponudu koja ne odstupa od uslova pod kojima on vrši predloženo osiguranje, smatraće se da je prihvatio ponudu i da je ugovor zaključen. U tom slučaju ugovor se smatra zaključenim kad je ponuda prispjela osiguravaču.

Ako osiguravač povodom primljene ponude zatraži kakvu dopunu ili izmjenu, kao dan primitka ponude smatraće se dan kad osiguravač primi traženu dopunu ili izmjenu, odnosno kad bude obaviješten o prihvatanju njegovih uslova.

(3) Odredbe st. (2) ovog člana primjenjuju se i kad se vrši izmjena postojećeg ugovora o osiguranju.

Polisa i list pokrića

Član 2.

(1) U polisi osiguranja moraju biti navedeni: ugovorne strane, osigurana stvar, rizik obuhvaćen osiguranjem, trajanje osiguranja i vrijeme pokrića, suma osiguranja ili da je osiguranje neograničeno, premija ili doprinos, datum izdavanja polise i potpisi ugovornih strana.

(2) Polisa osiguranja može biti privremeno zamijenjena listom pokrića u koji se unose bitni sastojci ugovora.

(3) Osiguravač je dužan upozoriti ugovarača osiguranja da su opšti i posebni uslovi osiguranja sastavni dio ugovora i predati mu njihov tekst, ako ti uslovi nisu štampani na samoj polisi.

(4) Izvršenje obaveza iz prethodnog stava mora biti konstatovano na polisi.

(5) U slučaju neslaganja neke odredbe opštih ili posebnih uslova i neke odredbe polise primjeniće se odredba polise, a u slučaju neslaganja neke štampane odredbe polise i neke njezine rukopisne odredbe, primjeniće se ova poslednja.

(6) Prema sporazumu ugovarača, polisa može glasiti na određeno lice, po naredbi ili na donosioca.

Zaključenje ugovora u ime drugog bez ovlaštenja

Član 3.

(1) Ko zaključi ugovor o osiguranju u ime drugog bez njegova ovlašćenja, odgovara osiguravaču za obaveze iz ugovora sve dok ga onaj u čije je ime ugovor zaključen ne odobri.

(2) Zainteresovani može odobriti ugovor i pošto se dogodio osigurani slučaj.

(3) Ako je odobrenje odbijeno, ugovarač osiguranja duguje premiju za period osiguranja u kome je osiguravač obaviješten o odbijanju odobrenja.

(4) Ali, ne odgovara za obaveze iz osiguranja poslovođa bez naloga koji je obavijestio osiguravača da nastupa bez ovlaštenja u ime i za račun drugoga.

Osiguranje za tuđi račun ili za račun koga se tiče

Član 4.

(1) U slučaju osiguranja za tuđi račun ili za račun koga se tiče, obaveza plaćanja premije i ostale obaveze iz ugovora dužan je izvršavati ugovarač osiguranja, ali on ne može vršiti prava iz osiguranja, čak i kad drži polisu, bez pristanka lica čiji je interes osiguran i kome ona pripadaju.

(2) Ugovarač osiguranja nije dužan predati polisu zainteresovanom licu dok mu ne budu naknađene premije što ih je isplatio osiguravaču, kao i troškovi ugovora.

(3) Ugovarač osiguranja ima pravo prvenstvene naplate ovih potraživanja iz dugovane naknade, kao i pravo zahtijevati njihovu isplatu neposredno od osiguravača.

(4) Osiguravač može istaći svakom korisniku osiguranja za tuđi račun sve prigovore koje po osnovi ugovora ima prema ugovaraču osiguranja.

Suma osiguranja

Član 5.

(1) Ugovor o osiguranju može se zaključiti:

1) na sumu osiguranja koju odredi ugovarač osiguranja,

2) na svakovremenu stvarnu vrijednost bez oznake sume osiguranja u ugovoru o osiguranju,

3) na novu vrijednost u skladu sa posebnim uslovima osiguranja kojima je predviđeno osiguranje određenih stvari na novu vrijednost,

4) na sumu osiguranja utvrđenu Zakonom ili drugim propisima donijetim na osnovu zakona.

(2) U slučajevima, kada je to predviđeno tarifom premija, suma osiguranja može se, sporazumno između ugovarača osiguranja i osiguravača, odrediti u visini moguće štete, odnosno troškova (osiguranje na "PRVI RIZIK").

(3) Ako je neki ugovor zaključen bez oznake sume osiguranja, ili uz neograničeno pokriće, smatraće se kao ugovor zaključen na svakovremenu stvarnu ili na novu vrijednost, odnosno na vrijednost imovinskog interesa u skladu sa sadržinom ugovora.

Trajanje ugovora o osiguranju

Član 6.

(1) Ugovor o osiguranju može se zaključiti:

1) sa određenim rokom trajanja,

2) sa neodređenim rokom trajanja, koji se nastavlja iz godine u godinu.

Osigurani slučaj

Član 7.

(1) Događaj s obzirom na koji se zaključuje osiguranje (osigurani slučaj) mora biti budući, neizvjestan i nezavisan od isključive volje ugovarača osiguranja.

(2) Smatra se da je u osiguranju stvari nastao osigurani slučaj onog trenutka kad se jedna od osiguranih opasnosti iznenada i neočekivano počela ostvarivati na osiguranoj stvari i oštećivati je.

(3) Ugovor o osiguranju je ništav, ako je u času njegova zaključivanja već nastao osigurani slučaj, ili je taj bio u nastupanju, ili je bilo izvjesno da će nastupiti, ili ako je već tada bila prestala mogućnost da on nastane.

(4) Ali, ako je ugovoreno da će osiguranjem biti obuhvaćeno određeno razdoblje koje prethodi sklapanju ugovora, ugovor će biti ništav samo ako je u času njegova zaključivanja zainteresovanoj strani bilo poznato da se osigurani slučaj već dogodio, odnosno da je već tada bila prestala mogućnost da se on dogodi.

Pravna situacija poslije nastanka osiguranog slučaja

Član 8.

(1) Ako se u toku istog perioda osiguranja dogodi više osiguranih slučajeva jedan za drugim, naknada iz osiguranja za svaki od njih određuje se i isplaćuje u potpunosti s obzirom na cijelu sumu osiguranja, bez njezina umanjenja za iznos ranije isplaćenih naknada u tom razdoblju.

(2) U slučaju uništenja stvari (totalna šteta) ili kad se stvari po ugovoru o osiguranju smatraju uništenim, osiguranje prestaje za uništenu stvar.

Način obavještavanja

Član 9.

(1) Sva obavještenja i prijave, koje je ugovarač osiguranja dužan učiniti u smislu odredaba ovih uslova, obavezno se imaju pismeno potvrditi ako su učinjene usmeno, telefonom ili na koji drugi način.

Kao dan prijema obavještenja odnosno prijave smatra se dan kad je primljena obavijest odnosno prijava. Ako se obavijest odnosno prijava šalje preporučeno, kao dan primitka smatra se dan predaje pošti.

(2) Ugovorne strane mogu međusobno dostavljati sva obavještenja i prijave putem elektronske pošte (email) na verifikovanu adresu elektronske pošte. Verifikovana adresa elektronske pošte je ona adresa koju je dostavljena drugoj strani sa izjavom da se ista može koristiti u svrhe dostave obavještenja prema ovim uslovima. U slučaju dostave obavještenja putem verifikovane adrese elektronske pošte, iste se ne moraju naknadno potvrđivati, osim u slučajevima predviđenim ovim uslovima. Kao dan prijema obavještenja putem verifikovane adrese elektronske pošte smatra se dan kad je poruka zaprimljena, osim ako je zaprimljena van radnog vremena kad je dan prijema idući radni dan.

(3) Sporazumi koji se odnose na sadržaj ugovora vrijede samo ako su zaključeni pismeno.

Promjena adrese - naziva (firme)

Član 10.

(1) Ugovarač je dužan o promjeni imena ili adrese, odnosno promjeni naziva - firme i sjedišta (poslovnih prostorija) obavijestiti osiguravača u roku od 15 dana od dana nastale promjene.

(2) Ako ugovarač ne obavijesti osiguravača o promjenama iz prethodnog stava, za punovažnost obavještenja dovoljno je da je osiguravač uputio preporučeno pismo prema posljednjim podacima o adresi stana, poslovnih prostorija, odnosno nazivu firme kojima raspolaže. Obavijest vrijedi od dana od kojeg bi u normalnim okolnostima vrijedila da nije bilo promjena iz prethodnog stava.

Izmjene uslova osiguranja i tarifa premija

Član 11.

(1) Ako osiguravač izmjeni uslove osiguranja ili tarifu premija, dužan je o tome pismeno, ili na drugi pogodan način, obavijestiti ugovarača osiguranja najkasnije šezdeset dana prije isteka tekuće godine osiguranja.

(2) Ugovarač osiguranja ima pravo otkazati ugovor o osiguranju u roku od šezdeset dana od dana prijema obavijesti. U tom slučaju ugovor o osiguranju prestaje istekom tekuće godine osiguranja.

(3) Ako ugovarač osiguranja ne otkaže ugovor o osiguranju u roku iz stava (2) ovog člana, ugovor o osiguranju se sa početkom narednog perioda osiguranja mijenja u skladu sa izvršenim promjenama u uslovima osiguranja, odnosno tarifi premija.

Sniženje premije (bonifikacija) i povećanje premije (malus)

Član 12.

(1) U vrstama osiguranja i pod uslovima utvrđenim odgovarajućim aktom, ugovarač osiguranja odnosno osiguranik stiče pravo na bonifikaciju u vidu sniženja premije za sljedeći period osiguranja (bonus).

(2) U vrstama osiguranja i pod uslovima utvrđenim odgovarajućim aktom, ugovaraču osiguranja odnosno osiguraniku povećava se premija za sljedeći period osiguranja u vidu doplatka (malus).

Nadležnost u slučaju spora

Član 13.

U slučaju spora između ugovarača osiguranja - osiguranika i osiguravača nadležan je stvarno nadležni sud prema mjestu zaključenja ugovora o osiguranju.

OBAVEZE UGOVARAČA OSIGURANJA ODNOSNO OSIGURANIKA I POSLJEDICE NJIHOVA NEIZVRŠENJA

Prijava okolnosti značajnih za ocjenu rizika

Član 14.

(1) Ugovarač osiguranja dužan je prijaviti osiguravaču prilikom zaključenja ugovora sve okolnosti koje su značajne za ocjenu rizika, a koje su mu poznate ili mu nisu mogle ostati nepoznate.

(2) Ako je ugovarač osiguranja namjerno učinio netačnu prijavu ili namjerno prešutio neku okolnost takve prirode da osiguravač ne bi zaključio ugovor da je znao za pravo stanje stvari, osiguravač može zahtijevati poništenje ugovora.

U slučaju poništenja ugovora iz razloga navedenih u prethodnoj alineji osiguravač zadržava naplaćene premije i ima pravo zahtijevati isplatu premije za period osiguranja u kojem je zatražio poništenje ugovora.

Osiguravačevo pravo da zahtijeva poništenje ugovora o osiguranju prestaje ako on u roku od tri mjeseca od dana saznanja za netačnost prijave ili prećutkivanje ne izjavi ugovaraču osiguranja da se namjerava koristiti tim pravom.

(3) Ako je ugovarač osiguranja učinio netačnu prijavu ili je propustio dati dužnu obavijest, a to nije učinio namjerno, osiguravač može, po svom izboru, u roku od mjesec dana od saznanja za netačnost ili nepotpunost prijave, izjaviti da raskida ugovor ili predložiti povećanje premije srazmjerno većem riziku.

Ugovor u tom slučaju prestaje nakon isteka četrnaest dana od kada je osiguravač svoju izjavu o raskidu saopštio ugovaraču osiguranja, a u slučaju osiguravačevog prijedloga da se premija poveća, raskid nastupa po samom zakonu ako ugovarač osiguranja ne prihvati prijedlog u roku od četrnaest dana od kada ga je primio.

U slučaju raskida osiguravač je dužan u roku šezdeset dana vratiti dio premije koji otpada na vrijeme do kraja razdoblja osiguranja.

Ako se osigurani slučaj dogodio prije nego što je utvrđena netačnost ili nepotpunost prijave ili nakon toga, ali prije raskida ugovora odnosno prije postizanja sporazuma o povećanju premije, naknada se smanjuje u srazmjeri

između stopa plaćenih premija i stope premija koje bi trebalo platiti prema stvarnom riziku.

(4) Odredbe prethodnih stavova o posljedicama netačne prijave ili prećutkivanja okolnosti značajnih za ocjenu rizika primjenjuju se i u slučajevima osiguranja zaključenih u ime i za račun drugoga ili u korist trećeg, ili za tuđi račun, ili za račun koga se tiče, ako su ta lica znala za netačnost prijave ili prećutkivanje okolnosti značajnih za ocjenu rizika.

(5) Osiguravač kome su u času zaključenja ugovora bile poznate ili mu nisu mogle ostati nepoznate okolnosti koje su značajne za ocjenu rizika, a koje je ugovarač osiguranja netačno prijavio ili prećutio, ne može se pozivati na netačnost prijave ili prećutkivanje.

Isto vrijedi u slučaju kad je osiguravač saznao za te okolnosti za vrijeme trajanja osiguranja, a nije se koristio zakonskim ovlaštenjima.

Plaćanje premije

Član 15.

(1) Ugovarač osiguranja dužan je platiti premiju osiguranja, ali je osiguravač dužan primiti isplatu premije od svakog lica koje ima pravni interes da ona bude plaćena.

(2) Premija se plaća prilikom zaključenja ugovora u pravilu odjednom, a može se plaćati i u ugovorenim rokovima.

(3) Na iznos premije koji se plaća u ugovorenim rokovima može se obračunati i naplatiti ugovorena kamata.

(4) Ako ugovarač osiguranja ne plati premiju u ugovorenom roku osiguravač može, pored glavnice, obračunati i zateznu kamatu.

(5) Mjesto plaćanja premije je mjesto u kojem ugovarač osiguranja ima svoje sjedište odnosno prebivalište ili boravište.

(6) Ako se premija plaća posredstvom banke ili druge organizacije koja vrši platni promet smatraće se, da je premija plaćena kada banci, kod koje se vodi račun osiguravača, stigne novčana doznaka u korist osiguravača ili nalog (virman) ugovaračeve banke da odobri računu osiguravača iznos naznačen u nalogu.

(7) Kada ugovarač osiguranja ispuni svoju obavezu plaćanja premije potpuno ili djelimično ima pravo zahtijevati da mu osiguravač o tom izda priznanicu o svom trošku.

(8) U slučaju kad ugovarač osiguranja ispuni svoju obavezu plaćanja premije prije roka ima pravo od iznosa duga odbiti iznos kamata za vrijeme od dana isplate do dospjelosti obaveze.

Obavještavanje osiguravača o promjenama rizika

Član 16.

(1) Ugovarač osiguranja dužan je, obavijestiti osiguravača o svakoj promjeni okolnosti koja može biti značajna za ocjenu rizika.

On je dužan bez odlaganja obavijestiti osiguravača o povećanju rizika, ako je rizik povećan nekim njegovim postupkom, a ako se povećanje rizika dogodilo bez njegova sudjelovanja, on je dužan obavijestiti ga u roku od četrnaest dana od kad je za to saznao.

Ako je povećanje rizika toliko da osiguravač ne bi zaključio ugovor da je takvo stanje postojalo u času njegova zaključenja, on može raskinuti ugovor.

Ali, ako je povećanje rizika toliko da bi osiguravač zaključio ugovor samo uz veću premiju da je takvo stanje postojalo u času zaključenja ugovora, on može ugovaraču osiguranja predložiti novu stopu premije.

Ako ugovarač osiguranja ne pristane na novu stopu premije u roku od četrnaest dana od primitka prijedloga nove stope, ugovor prestaje po samom zakonu.

Ali ugovor ostaje na snazi i osiguravač se više ne može koristiti ovlašćenjima da predloži ugovaraču osiguranja novu stopu premije ili da raskine ugovor, ako ne iskoristi ovlašćenja u roku od mjesec dana od kada je bilo na koji način doznao za povećanje rizika ili ako još prije isteka toga roka na neki način pokaže da pristaje na produženje ugovora (ako primi premiju, isplati naknadu za osigurani slučaj koji se dogodio nakon tog plaćanja i sl.).

(2) Ako se osigurani slučaj dogodio prije nego što je osiguravač obaviješten o povećanju rizika ili pošto je obaviješten o povećanju rizika, ali prije nego što je ugovor raskinuo ili postigao sporazum sa ugovaračem osiguranja o povećanju premije, naknada se smanjuje u srazmjeri između plaćenih premija i premija koje bi trebalo platiti prema povećanom riziku.

(3) U slučaju kada se poslije zaključenja ugovora o osiguranju dogodilo smanjenje rizika ugovarač osiguranja ima pravo zahtijevati odgovarajuće smanjenje premije, računajući od dana kad je o smanjenju obavijestio osiguravača.

Ako osiguravač ne pristane na smanjenje premije, ugovarač osiguranja može raskinuti ugovor.

Obaveza sprečavanja osiguranog slučaja i spašavanja, te pridržavanja odredaba o zaštitnim mjerama

Član 17.

(1) Osiguranik je dužan preduzeti propisane, ugovorene i sve ostale mjere potrebne da se spriječi nastupanje osiguranog slučaja, a ako osigurani slučaj nastupi, dužan je preduzeti sve što je u njegovoj moći da se ograniče njegove štetne posljedice.

(2) Osiguravač je dužan naknaditi troškove, gubitke, kao i druge štete uzrokovane razumnim pokušajem da se otkloni neposredna opasnost nastupanja osiguranog slučaja, kao i pokušajem da se ograniče njegove štetne posljedice, pa i onda ako su ti pokušaji ostali bez uspjeha.

(3) Osiguravač je dužan dati ovu naknadu čak i ako ona zajedno sa naknadom štete od osiguranog slučaja prelazi sumu osiguranja.

(4) Ako osiguranik ne ispuni svoju obavezu sprečavanja osiguranog slučaja ili obavezu spašavanja, a za to nema opravdanja, obaveza se osiguravača smanjuje za onoliko koliko je nastala veća šteta zbog tog neispunjenja.

(5) Ako je određen ili ugovoren rok do kojega se imaju provesti mjere za sprečavanje ostvarenja ili povećanja opasnosti (preventivne mjere), naknada se osiguraniku isplaćuje i onda kad je osigurani slučaj nastao do isteka tog roka i ako je šteta u uzročnoj vezi sa propisanim odnosno ugovorenim obavezama.

Obaveza osiguranika kada nastane osigurani slučaj

Član 18.

(1) Kad nastane osigurani slučaj na osnovu kojega se traži naknada iz osiguranja, osiguranik je dužan postupiti na ovaj način:

1) odmah preduzeti sve što je u njegovoj moći da se ograniče njegove štetne posljedice i pri tome se pridržavati uputa koje mu je dao osiguravač ili njegov predstavnik,

2) obavijestiti osiguravača o nastupanju osiguranog slučaja najdalje u roku od tri dana od kad je to saznao,

3) što prije, a najduže u roku od tri dana pismeno potvrditi prijavu učinjenu usmeno, telefonom, telegramom ili na koji drugi sličan način,

4) u svim slučajevima predviđenim propisima, a posebno kada je šteta prouzrokovana od požara, eksplozije, saobraćajne nesreće, odnosno krađe, provalne krađe i razbojništva, (ukoliko su krađa, provalna krađa i razbojništvo u uzročno-posljedičnoj vezi sa rizicima iz vrste osiguranja 08 - osiguranje od požara i elementarnih nepogoda) prijaviti nadležnom organu unutrašnjih poslova i navesti koje su sve stvari uništene odnosno oštećene ili su nestale prilikom nastanka osiguranog slučaja,

5) odmah po nastanku osiguranog slučaja, ako je to moguće, odnosno kad to prilike dozvoljavaju, podnijeti osiguravaču popis uništenih odnosno oštećenih stvari uz približnu naznaku njihove vrijednosti,

6) do dolaska predstavnika osiguravača na samo mjesto ne promijeniti stanje oštećenih odnosno uništenih stvari, osim ako je promjena potrebna u javnom interesu ili radi smanjenja odnosno sprečavanja povećanja štete, odnosno radi nastavljanja normalne proizvodnje.

Ako se promjena izvrši radi nastavljanja normalne proizvodnje, osiguranik je dužan da o tome odmah obavijesti osiguravača telefonom, teleksom ili na koji drugi način.

(2) Ugovarač osiguranja je dužan prilikom prijave štete, ili naknadno u primjerenom roku, predstavniku osiguravača pružiti sve podatke i druge dokaze koji su potrebni za utvrđivanje uzroka, obima i visine štete kao što su:

- opis nastanka osiguranog slučaja sa opisom oštećenja predmeta osiguranja;
- vrijeme nastanka osiguranog slučaja;
- identifikacija predmeta osiguranja sa dokazom o vlasništvu i slično,
- podaci o bankovnom računu za isplatu.

Osiguravač može isto tako zahtijevati da osiguranik pribavi i druge dokaze, ako je to nužno potrebno i opravdano.

(3) Ako osiguranik ne izvrši svoju obavezu obavještavanja osiguravača iz stava (1), tačke 2. ovog člana u određeno vrijeme, dužan je naknaditi osiguravaču štetu koju bi ovaj zbog toga imao.

OBAVEZE OSIGURAVAČA
Visina naknade iz osiguranja

Član 19.

(1) Osiguravač je obavezan isplatiti naknadu iz osiguranja za štetu prouzrokovanu nastankom osiguranog slučaja po odredbama ovih Opštih uslova i posebnih uslova za onu vrstu osiguranja po kojima je zaključen ugovor o osiguranju.

Ugovoreni samopridržaj

Član 20.

(1) Ako je ugovoreno da osiguranik sam snosi dio štete (ugovoreni samopridržaj, franšiza), naknada će se, ako nastupi osigurani slučaj, utvrditi tako da na osiguranika otpada dio štete u visini ugovorenog samopridržaja.

Utvrđivanje, procjena i vještačenje štete

Član 21.

(1) Kad primi prijavu o nastalom osiguranom slučaju, osiguravač je dužan odmah, a najkasnije u roku od tri dana, pristupiti utvrđivanju i procjeni štete, a ako to ne učini, osiguranik može početi otklanjati štetu uz uslov da se prethodno komisijski utvrdi uzrok nastanka osiguranog slučaja i obim oštećenja.

Osiguranik može i prije isteka roka od tri dana početi otklanjati štetu, ako je to potrebno radi nastavljanja normalne proizvodnje.

Štetu utvrđuju i procjenjuju zajedno osiguranik i osiguravač, odnosno njihovi ovlašćeni predstavnici.

(2) Ako je ugovorom o osiguranju vrijednost osigurane stvari sporazumno utvrđena, naknada se određuje prema toj vrijednosti, izuzev ako osiguravač dokaže da je ugovorena vrijednost znatno veća od stvarne vrijednosti, a za tu razliku ne postoji opravdan razlog (kao, npr. osiguranje upotrebljene stvari na vrijednost takve nove stvari, ili osiguranje subjektivne vrijednosti).

(3) U slučaju da se osiguranik i osiguravač ne slože pri utvrđivanju i procjeni štete, svaka od ugovornih strana može zatražiti da štetu utvrde stručnjaci (vještaci).

(4) Svaka od ugovornih strana pismeno imenuje svoga vještaka.

Za vještaka se mogu imenovati lica koja nisu u radnom odnosu s osiguravačem odnosno osiguranikom.

Prije početka vještaćenja oba imenovana vještaka biraju trećeg vještaka kao predsjednika.

(5) Predmet vještačenja mogu biti samo sporne činjenice. Koje će sporne činjenice biti predmet vještačenja i postupak vještačenja određuje u svakom pojedinom slučaju osiguranik i osiguravač pismenim sporazumom o vještačenju.

(6) Svaka ugovorna strana snosi troškove za svoga vještaka. Troškove za predsjednika snose obje strane napola.

(7) Iznos naknade ne može biti veći od štete koju je osiguranik pretrpio nastupanjem osiguranog slučaja.

Spašeni dijelovi

Član 22.

(1) Ako nije drugačije ugovoreno, spašeni dijelovi uništenih odnosno oštećenih stvari ostaju osiguraniku. Osiguranik nema pravo, nakon nastupanja osiguranog slučaja, prepustiti osiguravaču uništenu odnosno oštećenu osiguranu stvar i od njega zahtijevati isplatu pune sume osiguranja odnosno pune vrijednosti.

(2) Vrijednost spašenih, uništenih, odnosno oštećenih stvari i/ili njihovih dijelova obračunava se po tržišnoj vrijednosti u mjestu štete prema stanju na dan nastanka osiguranog slučaja.

Isplata naknade iz osiguranja

Član 23.

(1) Kada se dogodi osigurani slučaj, osiguravač je dužan isplatiti naknadu u ugovorenom roku koji ne može biti duži od četrnaest dana, računajući od dana kada je osiguravač dobio obavijest da se osigurani slučaj dogodio.

Ako je za utvrđivanje postojanja osiguravačeve obaveze ili njezina iznosa potrebno izvjesno vrijeme, taj rok počinje teći od dana kada je utvrđeno postojanje njegove obaveze i njezin iznos.

(2) Ako iznos osiguravačeve obaveze ne bude utvrđen u roku određenom u prvom stavu ovog člana, osiguravač je dužan, na zahtjev ovlaštene osobe, isplatiti iznos nespornog dijela svoje obaveze na ime predujma.

(3) Isplata naknade nosiocima zaloga i drugih prava:

1) nakon nastupanja osiguranog slučaja, založna prava i ostala prava koja su ranije postojala na osiguranoj stvari imaju za predmet dugovanu naknadu, kako u slučaju osiguranja vlastite stvari, tako i u slučaju osiguranja tuđih stvari zbog obaveze njihova čuvanja i vraćanja, te osiguravač ne može isplatiti naknadu osiguraniku bez saglasnosti nosilaca tih prava,

2) ova lica mogu zahtijevati neposredno od osiguravača da im u granicama sume osiguranja i prema zakonskom redu isplati njihova potraživanja,

3) međutim, ako u času isplate osiguravač nije znao niti je mogao znati za ta prava, izvršena isplata naknade osiguraniku ostaje punovažna.

Vraćanje premije

Član 24.

(1) Ako osigurana stvar bude uništena prije početka obaveze osiguravača, ugovaraču osiguranja vraća se iznos naplaćene premije.

Ako osigurana stvar bude uništena nakon početka obaveze osiguravača od rizika koji nisu obuhvaćeni osiguranjem, ugovaraču osiguranja se vraća iznos premije za neiskorišćeno vrijeme trajanja osiguranja po principu “pro rata temporis”.

(2) Ako osigurana stvar bude uništena nakon početka obaveze osiguravača od rizika obuhvaćenih osiguranjem, osiguravaču pripada cijeli iznos premije za tekuću godinu osiguranja odnosno za ugovoreni period osiguranja.

(3) Prestankom ugovora o osiguranju u svim drugim slučajevima prije isteka vremena za koje je premija plaćena, premija pripada osiguravaču samo do završetka dana do kojeg je on bio u obavezi, ako nije drugačije ugovoreno.

TRAJANJE OSIGURANJA

Početak dejstva osiguranja

Član 25.

(1) Ako drugačije nije ugovoreno, ugovor o osiguranju proizvodi svoj učinak po isteku dvadesetčetvrtog sata dana koji je u polisi označen kao dan početka trajanja osiguranja, pa sve do isteka dvadesetčetvrtog sata dana koji je u polisi naveden kao dan prestanka osiguranja.

(2) Ako rok trajanja osiguranja nije određen ugovorom, svaka strana može raskinuti ugovor s danom isteka tekuće godine osiguranja, obavještavajući pismenim putem drugu stranu najkasnije tri mjeseca prije isteka tekuće godine osiguranja.

U tom slučaju ugovor o osiguranju prestaje istekom dvadesetčetvrtog sata posljednjeg dana tekuće godine osiguranja.

(3)Ako je osiguranje zaključeno na rok duži od pet godina, svaka strana može, nakon isteka ovog roka, uz otkazni rok od šest mjeseci, pismeno izjaviti drugoj strani da raskida ugovor.

(4) Ugovorom se ne može isključiti pravo svake strane da raskine ugovor kako je naprijed izloženo.

(5) Ako ugovarač osiguranja raskine ugovor koji je zaključen na rok duži od pet godina, dužan je platiti razliku premije odobrenim popustom za trajanje osiguranja.

Početak i prestanak obaveze osiguravača

Član 26.

(1) Obaveza osiguravača iz osiguranja počinje, ako se drugačije ne ugovori, po isteku dvadesetčetvrtog sata dana koji je u polisi označen kao početak osiguranja, ako je do tog dana plaćena premija, a inače po isteku dvadesetčetvrtog sata dana od dana uplate premije.

(2) Ako je ugovoreno da se premija plati nakon zaključenja ugovora, obaveza osiguravača da isplati naknadu iz osiguranja počinje od dana određenog u ugovoru kao dana početka osiguranja.

(3) Može se ugovoriti da obaveza osiguravača počinje od trenutka zaključenja ugovora o osiguranju.

(4) Ali, ako ugovarač osiguranja premiju, koja je dospjela poslije zaključenja ugovora, ne plati do dospjelosti, niti to učini koje drugo zainteresovano lice, ugovor o osiguranju prestaje po samom zakonu nakon isteka roka od trideset dana od dana kada je ugovaraču osiguranja uručeno preporučeno pismo osiguravača s obaviještenjem o dospjelosti premije, ali s tim da taj rok ne može isteći prije nego što protekne trideset dana od dospjelosti premije.

(5) U svakom slučaju ugovor o osiguranju prestaje po samom zakonu, ako premija ne bude plaćena u roku od godine dana od dana dospjelosti.

(6) Obaveza osiguravača prestaje:

1) kod ugovora o osiguranju s određenim rokom trajanja istekom dvadesetčetvrtog sata dana koji je u polisi označen kao dan isteka osiguranja, ako nije drugačije ugovoreno,

2) kod ugovora o osiguranju sa neodređenim rokom trajanja, ako je u polisi označen samo početak osiguranja, osiguranje se, uz primjenu stava (4) i (5) ovog člana, produžuje iz godine u godinu, osim ako koja od ugovornih strana najkasnije tri mjeseca prije isteka tekuće godine osiguranja pismeno obavijesti drugu stranu da ne želi produžiti ugovor o osiguranju. U tom slučaju ugovor o osiguranju prestaje istekom dvadesetčetvrtog sata poslednjeg dana tekuće godine osiguranja.

ŠTETA I OSIGURANI RIZICI

Štete pokrivene osiguranjem

Član 27.

(1) Osiguravač je dužan naknaditi štete nastale slučajno ili krivicom ugovarača osiguranja, osiguranika ili korisnika osiguranja.

Štete koje nisu pokrivene osiguranjem

Član 28.

(1) Osiguravač nije obavezan isplatiti naknadu za štetu, osim ako nije drugačije ugovoreno, ako je ona prouzrokovana:

- ratnim operacijama, pobunama i njima sličnim događajima, a naročito usljed:

- rata, invazije, dejstva stranog neprijatelja, strane vojne sile, neprijateljstava i ratu sličnih operacija bez obzira da li je rat objavljen ili nije, građanskog rata, pobune, revolucije, ustanka, kao i nemira koji nastanu iz takvih događaja;

- mina, torpeda, bombi i drugih ratnih oružja, oruđa i minsko-eksplozivnih sredstava; zapljenjenja, uzopćenja, ograničenja ili zadržavanja i posljedica tih događaja ili pokušaja da se izvrše konfiskacija, rekvizicija ili ostalih sličnih mjera koje provodi ili namjerava provest vlast ili neka politička organizacija koja se bori za vlast ili koja ima vlast;

- sabotaže ili terorizma izvršenih od lica koja djeluju iz političkih pobuda u ime ili u vezi sa bilo kakvom organizacijom ili od lica koja djeluju iz političkih pobuda neovisno od bilo kakve organizacije i

- drugih oružanih akcija;

2) namjerno, ili prevarom ugovarača osiguranja, osiguranika ili korisnika osiguranja.

3) nepridržavanja zakonskih propisa

(2) Ali, ako se ostvario osigurani slučaj, osiguravač je dužan naknaditi svaku štetu prouzrokovanu od nekog lica za čije postupke osiguranik odgovara po bilo kojoj osnovi, bez obzira na to da li je šteta prouzrokovana nepažnjom ili namjerno.

NADOSIGURANJE I UGOVOR S VIŠE OSIGURAVAČA

Nadosiguranje

Član 29.

(1) Ako se pri zaključenju ugovora jedna strana posluži prevarom i tako ugovori sumu osiguranja veću od stvarne vrijednosti osigurane stvari, druga strana može tražiti poništenje ugovora.

(2) Ako je ugovorena suma osiguranja veća od vrijednosti osigurane stvari, a pri tome ni jedna strana nije postupila nesavjesno, ugovor ostaje na snazi. Suma osiguranja se snižava do iznosa stvarne vrijednosti osigurane stvari, a premija se srazmjerno smanjuje.

(3) U oba slučaja savjesni osiguravač zadržava primljene premije i ima pravo na nesmanjenu premiju za tekuće razdoblje.

Višestruko i dvostruko osiguranje

Član 30.

(1) Ako je neka stvar osigurana kod dva ili više osiguravača od istog rizika, za isti interes i za isto vrijeme, tako da zbir suma osiguranja ne prelazi vrijednost te stvari (višestruko osiguranje), svaki osiguravač odgovara za izvršenje u potpunosti obaveza nastalih iz ugovora koji je on zaključio.

(2) Ako, pak zbir suma osiguranja prelazi vrijednost osigurane stvari (dvostruko osiguranje), a pri tome ugovarač osiguranja nije postupio nesavjesno, sva ta osiguranja su punovažna i svaki osiguravač ima pravo na ugovorenu premiju za period osiguranja u toku, a osiguranik ima pravo zahtijevati od svakog pojedinog osiguravača naknadu prema ugovoru zaključenom s njim, ali ukupno ne više od iznosa štete.

(3) Kad se dogodi osigurani slučaj, ugovarač osiguranja dužan je obavijestiti o tome svakog osiguravača istog rizika i saopštiti mu imena i adrese ostalih osiguravača kao i sumu osiguranja pojedinih ugovora zaključenih s njima.

(4) Nakon isplate naknade osiguraniku svaki osiguravač snosi dio naknade u srazmjeru u kojoj stoji suma osiguranja na koju se on obavezao prema ukupnom zbiru suma osiguranja, te osiguravač koji je platio više ima pravo zahtijevati od ostalih osiguravača naknadu više plaćenog.

(5) Ako je neki ugovor zaključen bez naznake sume osiguranja ili uz neograničeno pokriće, smatra se kao ugovor zaključen uz najvišu sumu osiguranja.

(6) Za dio osiguravača koji ne može platiti odgovaraju ostali osiguravači srazmjerno svojim dijelovima.

(7) Ako je ugovarač osiguranja zaključio ugovor o osiguranju kojim je nastalo dvostruko osiguranje ne znajući za ranije zaključeno osiguranje, on može, bez obzira na to da li je ranije osiguranje sklopio on ili neko drugi, u roku od mjesec dana, od kad je saznao za to osiguranje, zahtijevati odgovarajuće sniženje sume osiguranja i premije kasnijeg osiguranja, ali osiguravač zadržava pravo na premiju za tekući period.

(8) Ako je dvostruko osiguranje došlo zbog smanjenja vrijednosti osigurane stvari za vrijeme trajanja osiguranja, ugovarač osiguranja ima pravo na odgovarajuća sniženja suma osiguranja i premija, počev od dana kada je svoj zahtjev za sniženje saopštio osiguravaču.

(9) Ako je pri nastanku dvostrukog osiguranja ugovarač osiguranja postupio nesavjesno, svaki osiguravač može tražiti poništenje ugovora, zadržati primljene premije i zahtijevati nesmanjenu premiju za tekući period.

Podosiguranje

Član 31.

(1) Kad se utvrdi da je u početku odnosnog perioda osiguranja vrijednost osigurane stvari bila veća od sume osiguranja, iznos naknade koju duguje osiguravač smanjuje se srazmjerno, izuzev ako je drugačije ugovoreno.

(2) Osiguravač je dužan dati potpunu naknadu sve do iznosa sume osiguranja, ako je ugovoreno da odnos između vrijednosti stvari i sume osiguranja nema značaja za određivanje iznosa naknade.

Prelaz ugovora na pribavioca osigurane stvari

Član 32.

(1) U slučaju otuđenja osigurane stvari, a i stvari u vezi sa čijom je upotrebom zaključeno osiguranje od odgovornosti, prava i obaveze ugovarača osiguranja prelaze na pribavioca, ako nije drugačije ugovoreno.

(2) Ali ako je otuđen samo jedan dio osiguranih stvari, koje u pogledu osiguranja ne čine zasebnu cjelinu, ugovor o osiguranju prestaje u pogledu otuđenih stvari.

(3) U slučaju kad se zbog otuđenja stvari poveća ili smanji vjerovatnoća nastupanja osiguranog slučaja, primjenjuju se opšte odredbe o povećanju ili smanjenju rizika.

(4) Ugovarač osiguranja, koji ne obavijesti osiguravača da je osigurana stvar

otuđena, ostaje u obavezi na plaćanje premije koje dospijevaju i poslije dana otuđenja.

(5) Osiguravač i pribavilac osigurane stvari mogu odustati od osiguranja uz otkazni rok od petnaest dana, s tim što su otkaz dužni podnijeti najdalje u roku od trideset dana od saznanja za otuđenje.

(6) Ako se ugovor u smislu prethodnog stava (alineje) otkaže, ugovor o osiguranju prestaje istekom dvadesetčetvrtog sata dana kada ističe otkazni rok. Ako se otkaz šalje poštom preporučeno, kao dan otkaza smatra se dan predaje pošti.

(7) Ugovor o osiguranju se ne može raskinuti ako je polisa osiguranja izdana na donosioca ili po naredbi.

Prelaz osiguranikovih prava prema odgovornom licu na osiguravača (Subrogacija)

Član 33.

(1) Isplatom naknade iz osiguranja prelaze na osiguravača, po samom zakonu, do visine isplaćene naknade, sva osiguranikova prava prema licu koje je po bilo kojoj osnovi odgovorno za štetu.

(2) Ako je krivnjom osiguranika onemogućen ovaj prelaz prava na osiguravača, u potpunosti ili djelimično, osiguravač se oslobađa u odgovarajućoj mjeri svoje obaveze prema osiguraniku.

(3) Prelaz prava s osiguranika na osiguravača ne može biti na štetu osiguranika, te ako je naknada, koju je osiguranik dobio od osiguravača, iz bilo kog uzroka niža od štete koju je pretrpio, osiguranik ima pravo da mu se iz sredstava odgovornog lica isplati ostatak naknade prije isplate osiguravačeva potraživanja po osnovu prava koja su prešla na njega.

(4) Izuzetno od pravila o prelazu osiguranikovih prava na osiguravača, ova prava ne prelaze na osiguravača ako je štetu uzrokovalo lice u srodstvu u prvoj liniji s osiguranikom ili lice za čije postupke osiguranik odgovara, ili koje živi s njim u istom domaćinstvu, ili lice koje je radnik osiguranika, osim ako su ta lica štetu prouzrokovala namjerno.

(5) Ali, ako je neko od lica spomenutih u prethodnom stavu bilo osigurano od odgovornosti, osiguravač može zahtijevati od njezina osiguravača naknadu iznosa koji je isplatio osiguraniku.

Zastarjelost potraživanja

Član 34.

Zastara potraživanja iz ugovora o osiguranju imovine regulisana je odredbama Zakona o obligacionim odnosima.

Primjena ovih uslova

Član 35.

(1) Ovi Opšti uslovi osiguranja primjenjuju se na osiguranje imovine osim na one vrste osiguranja koje imaju opšte uslove.

Na ugovor o osiguranju imovine primjenjuju se i obavezne odredbe Zakona o obligacionim odnosima, a dispozitivne odredbe, ako pitanja na koja se odnose nisu u ovim uslovima drugačije regulisana.

(2) Ako su odnosi koji se regulišu odredbama ovih uslova drugačije regulisani u uslovima za pojedine vrste osiguranja primjeniće se odredbe posebnih uslova osiguranja za pojedine vrste osiguranja imovine.

Stupanje na snagu

Član 36.

Ovi uslovi stupaju na snagu i primjenjuju se danom izdavanja saglasnosti Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine i koriste se u poslovanju sa osiguranicima na teritoriji Federacije BIH.

Broj: UO-11-R-2-08.1/24

Banja Luka, 03.07.2024. godine

PREDSJEDNIK UPRAVNOG ODBORA

dr. Siniša Kurteš

EUROS
OSIGURANJE

Ključ sigurnosti

Euros osiguranje a.d.
78 000 Banja Luka
Bulevar srpske vojske 7
Telefon: +387 51 214 910
kontakt@eurososiguranje.com
www.eurososiguranje.com